

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑.	วัดกาญจนบุรีรักษ์	๒	พระครูกาญจนานุรักษ์	๑๑	๓
๒.	ที่พักสงฆ์ประชาสามัคคี	๗	พระกาหลง ฐานธมโม	๑	-

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	พิธีกรรมทางศาสนา	นายอ่ำ แก้วเนิน	๑๔๐/๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาขาว

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/ วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้นนำไปเผยแพร่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	- ศาสนาสถานในพื้นที่
๒	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆมากมาย	วันที่ ๑๒- ๑๕ เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน - ศาสนสถานในพื้นที่ ฯ
๔	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพาน พุทธศาสนิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖	- ศาสนาสถานในพื้นที่
๕	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้บรรลุธรรม และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถือได้ว่า เป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถานในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๗	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถานในพื้นที่
๘	ประเพณีสารทเดือนสิบ	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธศาสนาเผยแพร่เข้ามาในนครศรีธรรมราช เป็นการแสดงความกตัญญูทเวทต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการทำขนมต่างๆ มากมาย เช่น ขนมไข่ปลา ขนมลา พอง บ้า ดี ข้าว กง ก้านบัวฯ เพื่อจัดหมักรับหรือสำหรับถวายพระสงฆ์ ซึ่งทางวัดจะได้เก็บไว้เป็นเสบียงในช่วงฤดูฝน	วันแรม ๑ ค่ำ ถึง แรม ๑๕ เดือนสิบ	- ศาสนาสถานในพื้นที่
๙	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็น การส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ(ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ในพื้นที่ตำบลและใกล้เคียง

ลำดับ ที่	ประเพณี/ วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ ปฏิบัติ
๑๐	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียวตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและฟังธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	- ศาสนา สถานในพื้นที่
๑๑	ประเพณีการ ทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ ๕ รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนดให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน ๑ เดือน หลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลย แต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ ๑ ครั้ง	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง กลางเดือน ๑๒	- ศาสนา สถานในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๒	วันเฉลิมพระ ชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลย เดชฯ พระผู้ทรงกอปรด้วยพระวิริยะ อุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจ นานัปการ ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารและ ประเทศชาติ มีความผาสุก และเจริญก้าว ยิ่งๆขึ้น องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการ จัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญ ตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และ ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี	- ครอบครั ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๑๓	วันเฉลิมพระ ชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนาง เจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรงประทานความรัก ความ เมตตา และเสียสละความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้ สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัด กิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญ ตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ร่วม พิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี	- ครอบครั ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๔	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงานสมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆหลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี่ยวพาราสี การทาบทาม การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวนเจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาว มักจะถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทางญาติเจ้าสาวจะงุมมือเจ้าบ่าวไปในห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการตรวจสอบสินสอดทองหมั้นเรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธีสงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธีกราบหมอน เจ้าบ่าวมอบของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอันเสร็จพิธีและมีการเลี้ยงแขกตกค่ำจะมีพิธีห้องหอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การเรียงสาดเรียงหมอน”	มีการดูฤกษ์ยามวันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัดบ้านเจ้าสาวหรือสถานที่ต่างๆ ตามความสะดวก
๑๕	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทนบุญคุณพ่อแม่ การบวชสมัยก่อนต้องบวชกัน ๑ พรรษา ปัจจุบันระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น ๗ วัน ๑๕ วัน ๓๐ วัน การบวชถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีความอดทนอดกลั้น และเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ยามวันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถานในพื้นที่

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การปลูกผักสวนครัวผสมผสาน	นายสนิท พรหมสังข์	๑๓๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาขาว
๒	การปลูกมะนาว ออกผลผลิตนอกฤดู	นายศุภโยค สุชาพันธ์	๓๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาขาว

ด้านดนตรี นาฏศิลป์ การนวด การละเล่นพื้นบ้าน และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การตั้งศาลพระภูมิ ภูมิบ้าน	นายประดับ สุชาพันธ์	๓๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาขาว
๒	การนวดแผนไทย	น.ส. สุภารัตน์ โตการคำ	๑๖๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาขาว
๓	การนวดต่อกระดูก เอ็น	นางเฉลิม จิตรอักษร	๑๒๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาขาว
๔	การรำกลองยาว	คณะกลองยาวเขาขาว	หมู่ที่ ๓ ตำบลเขาขาว

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	กลุ่มเย็บจากใบสาคุ	นายชม ดวงเพชร	๗๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาขาว
๒	เครื่องจักรสานจากไม้ไผ่	นายเนียน แสงแก้ว	๑๐๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาขาว
๓	ทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายอภิรมย์ พลประสิทธิ์	๑๕๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาขาว
๔	การเย็บชุดมโนราห์	นางสุดใจ ชูบัว	๙๙ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาขาว

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การผลิตเครื่องแกง	นางศิริวรรณ มณี	๑๘๔ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาขาว
๒	การทำขนมลีนหมา	นางวารุณี สิทคชวัน	๒๐๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาขาว
๓	การทำขนมเค้ก	นายทรงวุฒิ ชินวัฒน์พงศ์	๗๖ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาขาว
๔	การทำซาลาเปา	นางลำดวน ช่วยบำรุง	๔๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลเขาขาว